

ŠKOLSKA GODINA U SAD

KULTURNA RAZMENA ZA SREDNJOŠKOLCE

"We believe that a cross-cultural experience develops international friendship and understanding."

Dr Roger A. Riske, President ERDT

TURISTIČKO PREDUZEĆE KUB

Džordža Vašingtona 34/I sprat, 11103 Beograd

tel. +381 11/30 33 403, 32 86 346

fax +381 11/26 33 957

office@kub.rs

www.kub.rs

Licenca broj 489, kategorija A, 25. septembar 2006.

Zastupnik KUB-a za Crnu Goru

NVO MONTENEGROHELP

Ivana Milutinovića 19, 81000 Podgorica, Crna Gora

Tel. +382 20 202355, Fax +382 20 202356

Mob. +382 69 018604

e-mail: montehelp@t-com.me

PITANJA KOJA NAM NAJČEŠĆE POSTAVLJATE

1. Da li ću uplatom akontacije i popunjavanjem prijavnih formulara biti automatski primljen?

Ne. Po prijemu kompletne dokumentacije, američki organizator, obrazovna fondacija ERDT/Share! je pažljivo obrađuje i ima pravo da te odbije ukoliko ne zadovoljiš sve uslove za učešće na programu razmene. Međutim, do sada su svi naši kandidati bili primljeni zahvaljujući našem višegodišnjem iskustvu u proceni i pripremi.

2. Koliko se čeka od trenutka prijema na program do dobijanja podataka o porodici?

Nema određenog roka, ali je poželjno da se prijaviš što ranije. Rok za prijavu je 1. decembar. Neko podatke dobije već za dve nedelje, a neko ih čeka do avgusta. Prethodne sezone ERDT/Share! je KUB-u dostavio podatke o SVIM porodicama pre 1. jula.

3. Da li mogu da biram porodicu u kojoj ću boraviti?

Ne. Porodica te dobrovoljno prima kao člana domaćinstva i za to ne dobija nikakvu materijalnu naknadu. Porodica bira tebe, i to na osnovu popunjenog upitnika. Zato se potrudi da se predstaviš iskreno i detaljno, kako bi te odabrala porodica koja će ti odgovarati. Međutim, ako već znaš porodicu u Americi koja želi da te primi i zadovoljava uslove za porodicu domaćina, možeš odsesti kod njih.

4. Kako američki organizator bira porodicu?

Pronalaženje dobrih porodica je dugotrajan i veoma odgovoran posao. Potencijalne porodice se pronalaze putem preporuka, preko oglasa u medijima, prezentacija u školama, lokalnim klubovima, na crkvenim skupovima i sličnim manifestacijama. Porodice popunjavaju detaljan prijavni list i moraju imati dve poverljive preporuke. Lokalni koordinator razgovara sa svakim članom porodice pojedinačno. Kvaliteti koji se kod porodice traže su emotivna i finansijska stabilnost, prilagodljivost, otvorenost, smisao za humor, kao i iskrena želja da podele svoj život sa učenicom na razmeni. Rasa, religija, poreklo ili profesija nisu od značaja pri izboru porodice.

5. Da li mogu da odbijem porodicu koju dobijem?

Ne, osim ako ne želiš da odustaneš od programa (plaćaju se penali za otkaz). Porodice koje učestvuju u programu pažljivo su odabrane i moraju da zadovolje određene kriterijume. Porodica po definiciji može biti jedan roditelj (majka ili otac) sa decom, par bez dece ili par sa decom, samac ili samica. Mogu biti različitih godina, socijalno-ekonomskog statusa, religijskog opredeljenja i rase. Mogu živeti u stanu, privatnoj kući ili montažnom objektu, u predgrađu, manjem mestu ili na selu. Može se desiti da sobu deliš sa američkim "bratom" ili "sestrom", ili drugim stranim učenicom.

6. Da li može da se bira grad i država?

Ne. Tebe bira porodica u Americi, a onda se prema adresi porodice dobija škola. Porodice su raštrkane širom Amerike a najčešće su na Srednjem Zapadu, od Minesote do Teksasa. Florida, Aljaska i Havaji nisu pokriveni programom.

7. Ako sam talentovan za određeni sport, da li možete da mi nađete školu gde ću nastaviti da se njime bavim?

Ne. Tokom godine u školama se sportske aktivnosti menjaju zavisno od sezone, i ne garantuje se da će svaka škola imati u ponudi tenis, fudbal ili vaterpolo.

8. Da li u toku programa mogu da putujem kući?

Ne. Jedini izuzetak je teška bolest ili smrt užeg člana porodice. Troškove puta snosite sami.

9. Da li u toku programa mogu da posećujem rodbinu u Americi?

Ne u prvih 6-7 meseci. Posle je moguće dobiti specijalnu dozvolu, ali saglasnost za posetu moraju dati i porodica domaćin i lokalni koordinator.

10. Da li roditelji mogu da me posećuju?

Ne do marta meseca. Od marta meseca mogu uz saglasnost američkog organizatora, mada se posete roditelja ne savetuju sve do juna meseca, jer loše utiču na tvoje prilagođavanje američkoj sredini i bude nostalgiju.

11. Da li mogu biti udaljen sa programa razmene?

Da. Američki zakon se mora poštovati. Postoje i određena pravila programa kojih svi učenici moraju da se pridržavaju. Pravila su navedena u prijavnom listu koji potpisuju učenici i roditelji. U slučaju kršenja pravila i zakona učenik će o sopstvenom trošku biti vraćen kući. Droga u bilo kom obliku je jedan od razloga za momentalni povratak, a škola ima pravo da učenika testira svakodnevno. Izostajanje sa nastave, loše ocene i seksualno opštenje takođe su dovoljni razlozi za prinudni povratak. Učenik može biti vraćen kući ako se pokaže da ne vlada dovoljno engleskim jezikom, a da bi se to izbeglo, polaže se test prilikom prijavljivanja na program.

12. Da li me mogu preseliti u drugu porodicu u toku programa iako ja to ne želim?

Da. Ako napraviš disciplinski prekršaj ili ne poštuješ kućna pravila, pa porodica u kojoj boraviš više ne želi da budeš kod nje, američki organizator ima pravo da te preseli, pri čemu troškovi preseljenja idu na tvoj račun.

13. Da li mogu steći diplomu američke srednje škole?

Da, ali više od polovine škola u Americi ne dozvoljavaju stranim učenicima da steknu diplomu, nego im daju svedočanstvo o pohađanju 12. razreda koje se mora doneti radi nostrifikacije godine. Ako tvoja škola ne daje diplomu, možeš polagati ispit GED.

14. Šta je GED?

To je ispit koji se polaže van škole. Obuhvata šest predmeta i obično ga učenici polažu na kraju školske godine. Cena ispita je oko \$100. Koordinator treba da ti pomogne oko prijavljivanja, a u školi možeš dobiti dodatne informacije i knjige za pripremu. Polaganjem ovog ispita stičeš diplomu koju priznaju i američki univerziteti i naše Ministarstvo obrazovanja.

<http://www.acenet.edu/Content/NavigationMenu/ged/index.htm>

http://www.testprepreview.com/ged_practice.htm

<http://www.studyguidezone.com/gedtest.htm>

<http://www.4tests.com/exams/examdetail.asp?eid=38>

<http://www.gedforfree.com/>

15. Da li ću moći da nostrifikujem godinu kad se vratim?

Da, ako doneseš odgovarajuće svedočanstvo ili diplomu. Lokalni koordinatori pomažu učenicima da naprave pravi izbor predmeta, a na kraju godine se dobija svedočanstvo o pohađanju i odslušanim predmetima, ili diploma. Na učeniku je da se izbori svojim radom za ocene i diplomu i da ima u rukama zvanične papire koji će mu omogućiti da nostrifikuje godinu. Vodi računa pri izboru predmeta o kompatibilnosti sa predmetima koji se rade kod nas.

16. Da li je moguće da me u školi vrate za jedan razred unazad?

Da. Neke škole po svom pravilniku ne mogu upisati stranog učenika u 12. razred, mada će ti dozvoliti da pohađaš nastavu dvanaestog razreda ako položiš testove. To su obično jače i ambicioznije škole. Ovaj se problem može prevazići polaganjem GED-a na kraju programa. Ako ne želiš da dopadneš u ovakvu školu i nemaš akademskih ambicija, možemo isključiti tu mogućnost.

17. Da li na kulturnoj razmeni mogu ostati duže od jedne godine?

Ne. Na razmeni u SAD možeš boraviti samo jednu školsku godinu. Ali postoji mogućnost da narednu godinu upišeš u privatnoj školi, što košta mnogo više, a boravak i viza dobijaju se po drugoj osnovi.

18. Kako izgleda američki sistem školovanja?

Obavezno školovanje u SAD traje 12 godina. Srednja škola obuhvata deveti, deseti, jedanaesti i dvanaesti razred (od 15 do 18 godina). Učenici na razmeni najčešće pohađaju jedanaesti (juniorski) i dvanaesti (seniorski) razred. U toku srednje škole mora se steći 19 kredita da bi se maturiralo. Da bi se dobila diploma, obavezni predmeti sa propisanim brojem kredita su engleski, američka istorija, strani jezik, matematika, po jedan predmet iz oblasti prirodnih i društvenih nauka, jedan predmet iz umetnosti, fizičko vaspitanje i sport kao vanškolska aktivnost.

19. Kako izgleda tipičan dan u školi?

Vreme	Ponedjeljak...
8.00 - 8.55	Istorija SAD
9.00 - 9.55	Engleski
10.00 - 10.55	Hemija
11.00 - 11.55	Španski II
12.00 - 12.55	Ručak
1.00 - 1.55	Matematika
2.00 - 2.55	Fizička kultura

20. Da li mogu da tražim da pohađam privatnu školu u okviru programa razmene?

Da. Doplata za školarinu je od \$6000 naviše. Ovo je skuplja varijanta, ali su nam iskustva veoma dobra.

21. Da li ću moći da dobijem stipendiju za studije?

Teško. Poslednjih godina je stipendija za studije sve manje. Moraćeš lično da se obratiš fakultetima (putem interneta) i pošalješ im svoje podatke.

22. Šta je to "student orientation"?

To su informativni seminari u toku pripreme za program i u toku boravka na programu. U toku pripreme informacije dobijaš od agencije KUB i Montenegrohelp u usmenoj i pismenoj formi po fazama upisa. Po dolasku u SAD imaš dva informativna seminara sa lokalnim koordinatorom i učenicima iz tvog kraja - na početku i na kraju programa.

23. Kada polazim u Ameriku, samostalno ili u grupi?

Između 25. jula i 1. septembra, samostalno. Datum polaska zavisi od datuma kada počinje tvoja škola i planova tvoje "američke porodice", koja će možda predložiti da te povede sa sobom na odmor.

24. Da li američki organizator komunicira sa mojim roditeljima u toku trajanja programa?

Naravno. Jednom mesečno lokalni koordinator podnosi pismeni izveštaj o tebi, tvojoj porodici i uspehu u školi. Izveštaj se preko KUB-a dostavlja roditeljima. U slučaju problematičnih situacija komunikacija ide pismenim putem preko KUB-a.

25. Da li mi je dozvoljeno da vozim kola u toku programa razmene?

Ne. Nije dozvoljeno da voziš u toku boravka, niti te zdravstveno osiguranje pokriva u slučaju nesreće. Ali možeš da upišeš auto-školu i polažeš vozački ispit ako za to ima mogućnosti u tvom kraju.

26. Ukoliko ne završim program razmene do kraja, da li će mi biti vraćen novac?

Ne. Ukoliko se samovoljno vratiš kući pre završetka programa, ili te udalje zbog kršenja pravila, ne dobijaš novac nazad. Uslovi učešća su jasno objašnjeni na prijavnom listu koji potpisuju i učenik i roditelji.

27. Kako se završava program kulturne razmene?

Datum završetka programa nalazi se na formularu na osnovu koga se dobija viza. Toga datuma prestaju sve odgovornosti američkog organizatora prema učesnicima programa. J-1 viza koju ti dobijaš ima važnost dok traje program i dodatnih mesec dana koje možeš iskoristiti da obiđeš rođake i prijatelje. Američki organizator ne pomaže studentima pri produženju vize.

28. Da li će u drugoj agenciji moći da mi ponude drugačije uslove?

U SAD je zakon koji se odnosi na kulturnu razmenu samo jedan i jedinstven za sve. Savezno ministarstvo za obrazovanje i kulturu (The US Department of State/Bureau of Educational and Cultural Affairs) propisuje pravila ovoga programa i daje licencu američkim organizacijama koje se njime mogu baviti i izdavati obrasce za vizu.

Dragi naši đaci,

Drago nam je da ste pokazali interesovanje da preko KUB-a i američke fondacije za obrazovanje **ERDT/Share!** (Educational Resource Development Trust) uzmete učešće u programu kulturne razmene i provedete jednu godinu srednje škole u Americi.

Pred vama je program koji predstavlja veliki izazov za mlade, jer pruža mogućnost da upoznate Ameriku, usavršite jezik, svoje obrazovanje obogatite jednogodišnjim iskustvom u inostranstvu, odrastete i naučite puno o sebi i drugima. Ali i program koji je pun iskušenja...

Veliki gradovi, blistavi oblakoderi, široki bulevari kojima krstare luksuzne limuzine, raskošne kuće sa baštama i bazenima, bezbrižan život, žurke do zore... Ova filmska bajka nije ni 5% Amerike, a svakako ne ono što vas na programu očekuje. Ameriku čine i mali gradovi, sela, život na farmama, ljudi koji rade od jutra do večeri kako bi obezbedili sredstva za egzistenciju, koji nikad u životu nisu kročili dalje od mesta u kome su rođeni, a velike gradove svoje domovine su, kao i vi, videli samo na filmovima.

Zato, pre nego što se sa zvezdicama u očima na prečac opredelite i zaključite da je godina u Americi ono o čemu ste celog života sanjali, razmislite još jednom. Godina na razmeni pre svega zahteva vašu zrelost i spremnost da se prilagodite jednom novom i potpuno drugačijem načinu života, razmišljanja, rada, ponašanja...

Vaša bezbednost u toku programa je najvažnija. Zbog toga su učenici smešteni uglavnom u manjim mestima širom SAD, u predgrađima većih gradova, ili u seoskoj sredini. U Americi se ne ide nigde pešice jer su razdaljine velike. Škola je od kuće udaljena više kilometara i do nje možete stići samo organizovanim prevozom. Javni saobraćaj je redak i ograničen. Zato ne očekujte da ćete moći da se šetate po volji, jer će vaša bezbednost i distanca biti ograničavajući faktor. Dok ste na programu o vama brinu svakodnevno vaša američka porodica, škola i lokalni koordinator.

Porodice koje primaju učenike to rade volonterski i za uzvrat ne dobijaju novčanu nadoknadu. Njih bira američka fondacija za obrazovanje ERDT/Share! po veoma strogim kriterijumima, a one biraju vas prema pismu koje ste im uputili preko prijavnog lista. Porodica se može sastojati od roditelja sa decom, samohrane majke ili oca sa decom, bračnog para bez dece, starijeg bračnog para čija su se deca osamostalila ili tate ili mame koji su ostali sami. Sve njih povezuje želja da upoznaju nove kulture i svoj dom godinu dana dele sa učenikom na razmeni. Vaši "američki roditelji" upoznać vas sa svojim pravilima koja morate poštovati, a odnose se na izlaske, obaveze u kući, odlazak u crkvu nedeljom, samostalna putovanja i slično. Kao član porodice, vi uživate sva prava, ali i obaveze kao i vaša "američka braća i sestre". Amerikanci svoju decu od rane mladosti uče samostalnosti i uključuju ih u obavljanje kućnih obaveza, pa će se i od vas tražiti da namestite svoj krevet i održavate red u sobi, pomognete u kuhinji i prihvatite druge zadatke kao i ostali članovi porodice. Bolje će vas prihvatiti ako se od prvog dana budete trudili da se potpuno uključite u svakodnevni porodični život i običaje.

Škole koje ćete pohađati su državne. Razredi su manji nego u našim školama, pa je i kontakt sa profesorima bliži. Obavezni ste da u toku oba polugodišta slušate engleski jezik i američku istoriju, a ostale predmete (obavezno 7-8) odabracete uz pomoć lokalnog koordinatora i profesora prema vašim ličnim interesovanjima. Vodite računa koje ćete predmete odabrati da bi vam se po povratku priznala godina i da biste mogli da upišete željene studije. Svi učenici po završetku godine dobijaju od škole sertifikat, a u nekim školama može se steći i diploma američke srednje škole. Morate se raspitati koji su uslovi za sticanje diplome, jer svaka škola ima svoj pravilnik i zahteve. U slučaju da vaša škola ne daje diplomu, a vi je baš želite, možete polagati eksterni GED ispit kojim stičete diplomu koju priznaju i američki univerziteti i naše Ministarstvo obrazovanja.

Lokalni koordinator je osoba koju je fondacija ERDT/Share! zadužila da o vama brine, savetuje vas i pomaže vam da rešavate probleme u toku boravka, i čiji će vam broj telefona biti na raspolaganju 24 h dnevno. Lokalni koordinator je zadužen za više učenika na razmeni i stanuje najviše 200 km od vas (što je za američke pojmove mala distanca). Par nedelja po dolasku, kao i na kraju programa, imaćete grupni sastanak sa koordinatorom i ostalim učenicima iz vašeg kraja. Pored toga, imaćete povremene telefonske kontakte sa koordinatorom, koji će o vašem boravku i radu izveštavati KUB i roditelje jednom mesečno.

Vaš uspeh na programu i zadovoljstvo u toku boravka u Americi u mnogome zavise od vaše psihičke pripremljenosti na ono šta možete, a šta ne možete da očekujete od programa. Neophodno je da se vi i vaša porodica pripremite na jednogodišnje odvajanje i sve što uz to ide: nov način života sa novim zahtevima, samostalno donošenje odluka, kulturni šok, nostalgiju za porodicom i prijateljima...

Samo dobro pripremljen student će izvući maksimum iz svog boravka u Americi. Ako ste se u potpunosti preispitali i spremni ste da se suočite sa izazovom, dodajte da vas uključimo u program.

Srdačno, **KUB**

Turističko preduzeće KUB d.o.o.

Džordža Vašingtona 34, 11103 Beograd, tel 011/303-3403, fax 011/2633-957, e-mail office@kub.rs, www.kub.rs